

Dušan Škodič: **Smeh z gora**

Ko se nasmejimo šele po dolgem času

»Gore so same po sebi precej resen prostor: od daleč in od spodaj vzbujajo idilična čustva, na vrhovih silijo v meditativnost ali v patetično jecljanje, ob neugodnih vremenskih razmerah so za planinca prostor stiske. Le od kod se je prikradel vanje humor?« se ob Škodičevi novi knjigi **Smeh z gora** sprašuje literarni zgodovinar Miran Hladnik. Ta ve tudi odgovor ... Napisala sta ga na primer že Janez Mencinger ali Janez Vandot.

Najnovejši odgovor je izpod peresa Dušana Škodiča, ki se mu je zgodilo v treh desetletjih hoje po gorah vse mogoče. Recimo nek ponedeljek v poznem oktobru, ko se je odpravil v bohinjске gore. Avtomobil je ustavil na koncu ceste nad Vogarjem ter nadaljeval peš. Vreme je bilo neprijazno in med planinarjenjem ni ravno užival. Po vrnitvi se je v premočenih oblačilih razveselil avta, kjer so ga čakali suha oblačila ter suha obutev. Mokra oblačila je vrgel na zadnji sedež avtomobila, njegove ključke je začasno odložil na voznikov sedež. Po lahkomiselnem dejanju so se vrata železnega konjička zaprla, Dušan je ostal pred njim do pasu slečen. Bližali so se jesenska gorska noč, tema in hlad ... Rešitev? V avtomobilu je ostal tudi telefon, zunaj so ostali le pohodne palice in nesrečni planinec. Dušan je začel razmišljati ... Lahko bi razbil stransko okence avtomobila, vendar bi ga to stalo

tudi dan dopusta, ki bi ga potreboval za obisk mehanika. Bi poiskal pomoč pri prvih hišah, se je spet vprašal? Do teh je več kot uro hoda in to po temi. Bi ga ljudje napol nagega upali sprejeti, bi mu omogočili, da pokliče po telefonu na pomoč? Tudi to se ni izšlo ... Nato se je spomnil znanca avtomehanika, planinskega prijatelja, ki je kot sopotnik odkril, da je bilo v Dušanov avtomobil vlomljeno že kar dvakrat. Lastnik tega sploh ni opazil, saj ni iz njega ničesar izginilo. Vlomilce namreč zanima le gotovina. Avtomehanik mu je takrat predstavil vlomilski trik, ki si ga je Dušan na srečo zapomnil. Za vzvod je uporabil planinske palice in po nekaj poskusih mu je vlom v lasten avto končno uspel. »Ampak avtomobilskega ključa od tedaj vseeno nikoli več ne vržem na sedež,« je zapisal.

Med dolgoletnim hribolazenjem se je zgodilo še marsikaj ... V jugoslovanskih socialističnih časih so lahko za posebno doživetje poskrbeli vojaki graničarji, ki so pazili na državno mejo ter ob njej na morebitne »protidržavne elemente«. Graničarji so nekega dne opazili sumljivo četverico z nahrbtniki, ki so jo sestavljali dekle, dva dolgolasca ter kratkolasec. »Stoj!« se je zadržal na četverico, ki je pešačila na Mrzlo goro, nekdo od graničarjev. »Kuda?« je bil radoveden ter zahteval potne liste. Planinci so mu povedali, da po zakonodaji zanje zadostuje planin-

ska izkaznica. Graničarjem so pokazali, da je v njej zapisano, da je po mednarodnem sporazumu z Avstrijo članom **Planinske zveze Slovenije** gibanje v obmejnem pasu podnevi dovoljeno. Enemu od fantov, ki na srečo ni bil dolgolas, je nato uspelo graničarje pretentati. Rekel jim je, da ga je spodaj v Logarski dolini spraševala neka punca za pot do karavle in to v srbohrvaščini. Torej še bolj sumljiva oseba ... Kratkolascu je torej graničarje uspelo prevarati, saj so ugotovili, da je ob meji morda še hujši morebitni »protidržavni element« ...

Precej različnih planinskih humoresk je še v knjigi **Smeh z gora**. Tudi o tem na primer, kakšne strašanske težave lahko povzroči konzerva, ki jo lačen planinec zlepa ne uspe odpreti ... »Avtor ne paberkuje po življenju, ki bi bilo smešno že samo po sebi, ampak najde priložnost za humorno distancirano perspektivo na svet tudi tam, kjer na prvi pogled ni dosti zabavnega,« je Škodičevo delo ocenil literarni zgodovinar Hladnik.

BRANE JERANKO

Dušan Škodič, ki je napisal knjigo Smeh v gorah, je avtor več knjig in številnih člankov na temo planinstva. Leta 2006 je izšel njegov roman Devet dni v avgustu, ki je povezan s Humarjevim vzponom na Nanga Parbat. Nato je bila pred štirimi leti objavljena njegova knjiga romaniziranih ljudskih zgodb, ki ima naslov Ljudje v gorah.